

Схвалено рішенням
педагогічної ради
(Протокол від 07.04.2025 № 8)

Затверджено та введено в дію
Наказ директора Райківської гімназії
від 07.04.2025 № 29

Світлана ЧУМАК

**ПОЛОЖЕННЯ
(ЗІ ЗМІНАМИ)
ПРО ВНУТРІШНЮ
СИСТЕМУ
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ
РАЙКІВСЬКОЇ ГІМНАЗІЇ
ШВАЙКІВСЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ
БЕРДИЧІВСЬКОГО РАЙОНУ
ЖИТОМИРСЬКОЇ ОБЛАСТІ**

2025 р.

ЗМІСТ

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	
2. СТРУКТУРА ВНУТРІШНЬОЇ СИСТЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ В ЗО	
3. ПОЛІТИКА ТА ПРОЦЕДУРИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ	
4. СИСТЕМА ТА МЕХАНІЗМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ	
5. КРИТЕРІЇ, ПРАВИЛА І ПРОЦЕДУРИ ОЦІНЮВАННЯ УЧНІВ	
6. КРИТЕРІЇ, ПРАВИЛА І ПРОЦЕДУРИ ОЦІНЮВАННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ	
7. КРИТЕРІЇ, ПРАВИЛА І ПРОЦЕДУРИ ОЦІНЮВАННЯ УПРАВЛІНСЬКИХ ПРОЦЕСІВ ЗАКЛАДУ ОСВІТИ	
8. МЕХАНІЗМИ САМООЦІНЮВАННЯ ОСВІТНІХ ТА УПРАВЛІНСЬКИХ ПРОЦЕСІВ ЗАКЛАДУ ОСВІТИ	

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти в ЗЗСО (далі – ВСЗЯО) розроблено відповідно до Законів України «Про освіту»; «Про загальну середню освіту»; розпорядження Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 р. № 988-р «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року»; наказів Міністерства освіти і науки України від 09.01.2019 № 17 «Про затвердження Порядку проведення інституційного аудиту закладів загальної середньої освіти», від 30.11.2020 р. № 1480 «Про затвердження Методичних рекомендацій з питань формування внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладах загальної середньої освіти», від 16.01.2020 № 54 «Про затвердження Порядку проведення моніторингу якості освіти»; наказу Державної служби якості освіти України від 08.09.2021 № 01-11/58 «Про внесення змін у додатки до наказу Державної служби якості освіти України від 29.03.2021 № 01-11/25 «Про забезпечення проведення інституційних аудитів закладів загальної середньої освіти»» тощо.

Під внутрішньою системою забезпечення якості освіти (ВСЗЯО) закладу освіти розуміємо сукупність умов, процедур і заходів у закладі освіти, що забезпечують ефективність освітніх і з управлінських процесів, які безпосередньо впливають на якість результатів навчання учнів, забезпечують формування їхніх ключових компетентностей, а також сприяють їхньому всебічному розвитку.

Метою розбудови та функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти в ЗЗСО є:

- гарантування якості освіти;
- формування довіри громади до ЗЗСО;
- постійне та послідовне підвищення якості освіти.

Цілі ВСЗЯО є такими:

- підвищення якості освітніх послуг;
- визначення пріоритетних напрямів удосконалення освітніх і управлінських процесів закладу освіти;
 - аналіз тенденцій в освітній діяльності закладу освіти і коригування його річного плану роботи та/або стратегії розвитку закладу (у разі потреби);
 - аналізу динаміки оцінювання освітньої діяльності закладу освіти педагогічними працівниками, учнями, батьками (шляхом співставлення результатів опитування учасників освітнього процесу впродовж кількох років).
 - забезпечення постійного зворотного зв'язку від учасників освітнього процесу щодо якості освіти, відзначення успішних практик та вчасне реагування на виявлені проблеми;
 - прийняття обґрунтованих управлінських рішень, які спрямовані на підвищення якості освіти та освітньої діяльності;
 - вдосконалення освітнього середовища, системи оцінювання учнів, педагогічної діяльності, управлінських процесів ЗО;
 - забезпечення прозорості діяльності закладу освіти і готовності до змін в інтересах учасників освітнього процесу.

Процес створення та реалізації внутрішньої системи забезпечення якості освіти ЗЗСО базується на таких принципах:

- автономія закладу освіти;
- академічна доброчесність;
- академічна свобода;
- гнучкість і адаптивність системи освітньої діяльності;
- гуманізм, людиноцентризм, дитиноцентризм;
- забезпечення якості освіти та якості освітньої діяльності;
- забезпечення рівного доступу до освіти без дискримінації за будь-якими ознаками, у тому числі за ознакою інвалідності;
- демократизм;
- державно-громадське управління;
- постійне вдосконалення освітньої діяльності;
- урахування впливу зовнішніх чинників;
- цілісність системи управління якістю освіти.

2. СТРУКТУРА ВНУТРІШНЬОЇ СИСТЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

Складовими системи забезпечення якості освіти в закладі освіти є:

- політика та процедури внутрішньої системи забезпечення якості освіти (зокрема забезпечення наявності в закладі освіти необхідних ресурсів для організації освітнього процесу; забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління закладом освіти; створення в закладі освіти інклюзивного освітнього середовища, універсального дизайну та розумного пристосування; запобігання та протидія насильству і жорсткому поведінню з дітьми тощо)
- система та механізми забезпечення академічної доброчесності в закладі освіти;
- критерії, правила і процедури оцінювання учнів;
- критерії, правила і процедури оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників;
- критерії, правила і процедури оцінювання управлінських процесів закладу освіти;
- механізми самооцінювання освітніх та управлінських процесів закладу освіти.

3. ПОЛІТИКА ТА ПРОЦЕДУРИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВНУТРІШНЬОЇ СИСТЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

Політика внутрішньої системи забезпечення якості освіти спрямована на:

- 3.1. забезпечення наявності в закладі освіти необхідних ресурсів для організації освітнього процесу;
- 3.2. забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління закладом освіти;
- 3.3. створення в закладі освіти інклюзивного освітнього середовища, універсального дизайну та розумного пристосування;

- 3.4. запобігання та протидія насильству і жорстокому поводженню з дітьми;
- 3.5. підвищення кваліфікації педагогічних працівників;
- 3.6. партнерство у навчанні та професійній взаємодії;
- 3.7. забезпечення умов для реалізації індивідуальних освітніх траєкторій учнів;
- 3.8. удосконалення системи розвитку здібностей дітей;
- 3.9. прозорість та інформаційна відкритість діяльності закладу освіти
- 3.10. застосування системи внутрішнього моніторингу для відстеження та оцінювання результатів освітньої діяльності.

3.1. Забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу

ЗЗСО для організації освітнього процесу має бути забезпечений такими ресурсами, як:

- нормативно-правове забезпечення (ліцензія на провадження освітньої діяльності, статут закладу освіти, стратегія розвитку, положення про ВСЗЯО, річний план роботи, протоколи педрад, книги наказів, журнали вхідної і вихідної документації, особистого прийому, звернень тощо);
- кадрове забезпечення (кадровий склад відповідно до штатного розпису, тарифікаційні списки, книги заміщених уроків, особові справи працівників, система матеріального та морального заохочення, плани підвищення кваліфікації педпрацівників, атестаційні матеріали, матеріали з ТБ та охорони праці тощо);
- навчально-методичне забезпечення (освітня програма, індивідуальні програми розвитку та індивідуальні навчальні плани, розклад уроків, класні журнали, підручники, освітні ресурси тощо);
- матеріально-технічне забезпечення (територія, приміщення ЗО, навчальні кабінети, бібліотека, спортзал, навчальні майстерні, інтернет, робочі місця для педпрацівників, їдальня, туалет тощо).

3.2. Забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління закладом освіти

Для ефективного управління ЗЗСО має бути забезпечений такими компонентами інформаційних систем, як:

- забезпечення функціонування сучасної мережі Інтернет;
- наявність технічного забезпечення (комп'ютерне, мультимедійне обладнання, цифрові засоби: проектор, фотокамера, проекційний екран, інтерактивна дошка тощо);
- наявність ліцензованих програмних продуктів;
- створення єдиного інформаційного простору ЗО (бази даних про учнів та/або працівників закладу, використання системи електронного документообігу в ЗО, використання електронних ресурсів для комунікації членів педагогічного колективу тощо);
- забезпечення доступу до наявних освітніх веб-ресурсів (веб-сайти, блоги педагогів, сайт закладу освіти, платформа для дистанційної освіти);

- створення інформаційних ресурсів навчального призначення (інформаційні системи, програмне забезпечення, засоби зв'язку, комп'ютерні та телекомунікаційні мережі, радіо- та телеканали);
- забезпечення інформаційної відкритості діяльності ЗО.

3.3. Створення в закладі освіти інклюзивного освітнього середовища

Створення в закладі освіти інклюзивного освітнього середовища передбачає:

- організацію безбар'єрного простору (фізичну можливість та зручність потрапляння до закладу освіти, фізичну безпеку при пересуванні в ньому; можливість вільного отримання інформації про заклад освіти і освітні послуги, що надаються);
- облаштування ресурсної кімнати (організація зони навчання та побутово-практичної зони);
- забезпечення медіатеки мультимедійними засобами для максимального наближення дітей до необхідних джерел інформації;
- застосування допоміжних технологій (пристрої для прослуховування, розширеної та альтернативної комунікації, принтери і дисплеї системи Брайля, інтерактивне обладнання);
- створення комплексної системи заходів із супроводу учня з особливими освітніми потребами (корекційно-розвивальні заняття з практичним психологом, вчителем-логопедом, вчителем-дефектологом, вчителем-реабілітологом);
- адаптацію та модифікацію типової освітньої програми або її компонентів (гнучкість програми, різні навчальні методики і проведення відповідного оцінювання, розробка індивідуальної програми розвитку);
- реалізацію просвітницьких заходів щодо формування толерантності, поваги до індивідуальних особливостей дітей, подолання ментальних бар'єрів у взаємодії, неупередженості та недопущення дискримінації;
- здійснення психолого-педагогічного супроводу формування у дітей з особливими освітніми потребами почуття поваги і власної гідності, усвідомлення своєї повноцінності та значущості у суспільстві.

3.4. Запобігання та протидія насильству і жорстокому поводженню з дітьми

Запобігання та протидія насильству і жорстокому поводженню з дітьми в ЗО передбачає здійснення таких заходів:

- створення у ЗО безпечного освітнього середовища, вільного від насильства та жорстокого поводження з дітьми в ЗО;
- розроблення та оприлюднення правил поведінки учнів в ЗО;
- розроблення, затвердження керівником ЗО та оприлюднення на сайті положення про запобігання та протидію насильству та жорстокому поводженню з дітьми в ЗО (з урахуванням Типової програми унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми та Порядку реагування на випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми, затверджених КМ України), ознайомлення з ним працівників та здійснення контролю за його виконанням;

– забезпечення керівником ЗО розгляду усних та письмових заяв (скарг, повідомлень) про випадки насильства або жорстокого поводження з дитиною в ЗО протягом однієї доби з моменту надходження;

– у разі виявлення ознак насильства або жорстокого поводження з дитиною забезпечення:

- надання домедичної допомоги, виклику бригади екстреної (швидкої) медичної допомоги, звернення до органів Національної поліції (за потреби);
- невідкладного повідомлення про це батьків, інших законних представників дитини, а також письмового повідомлення керівником ЗО уповноваженого підрозділу органу Національної поліції України та служби у справах дітей;
- сприяння проходженню особами, які вчинили насильство або жорстоке поводження з дитиною, стали свідком або постраждали від насильства або жорстокого поводження, відповідної програми для таких осіб.

3.5. Підвищення кваліфікації педагогічних працівників

Підвищення кваліфікації педагогічних працівників здійснюється такими шляхами:

- створення умов для постійного підвищення кваліфікації працівників ЗО;
- забезпечення умов для інноваційної роботи в ЗО (розроблення/адаптація, впровадження освітніх технологій, експериментальна робота);
- сприяння участі педагогічних працівників у реалізації освітніх проєктів;
- сприяння участі педагогічних працівників в експертній діяльності;
- організація методичної взаємодопомоги та обміну досвідом (консультації, навчальні семінари, майстер-класи, конференції, взаємовідвідування занять, наставництво, публікації тощо);
- забезпечення умов для чергової та позачергової атестації педагогічних працівників;
- сприяння участі педагогів у процедурах сертифікації.

3.6. Партнерство в навчанні та професійній взаємодії

Партнерство в навчанні та професійній взаємодії передбачає:

- налагодження конструктивної комунікації між учасниками освітнього процесу;
- розвиток взаємоповаги, вироблення позитивного доброзичливого ставлення та довірливих стосунків між учасниками освітнього процесу;
- забезпечення права вільного вибору;
- розвиток горизонтальної моделі співпраці (на основі рівноправності учасників освітнього процесу);
- забезпечення участі громадського самоврядування у вирішенні питань діяльності ЗО;
- участь учасників освітнього процесу ЗО у житті місцевої громади;
- розвиток соціального партнерства.

3.7. Забезпечення умов для реалізації індивідуальних освітніх траєкторій учнів

Забезпечення умов для реалізації індивідуальних освітніх траєкторій учнів передбачає:

- отримання заяви батьків про: організацію очного навчання із застосуванням індивідуальної освітньої траєкторії або переведення на індивідуальну форму навчання або про організацію інклюзивного навчання;
- отримання документів, що підтверджують наявність підстав для організації індивідуальної форми навчання (за необхідності);
- видання наказу директора ЗО про зарахування або переведення учня на індивідуальну форму навчання;
- розроблення індивідуальної програми розвитку, індивідуального навчального плану, (для сімейної (домашньої) форми – не обов'язково);
- погодження з батьками індивідуальної програми розвитку, індивідуального навчального плану;
- схвалення індивідуальної програми розвитку, індивідуального навчального плану педагогічною радою та затвердження їх директором ЗО (підпис батьків);
- реалізація навчання за індивідуальним навчальним планом (підготовка завдань, перевірка робіт, надання консультацій, оцінювання результатів навчання учнів (річне, ДПА), аналіз результативності тощо);
- прийняття рішення педагогічною радою про продовження здобуття учнем ЗСО, у тому числі з окремих навчальних предметів, за однією з індивідуальних форм її здобуття чи переведення учня на одну з обраних ним або батьками інституційних форм здобуття освіти.

3.8. Удосконалення системи розвитку здібностей дітей

Удосконалення системи розвитку здібностей дітей здійснюється шляхом:

- здійснення діагностики здібностей та обдарувань школярів;
- створення моделі роботи з обдарованими дітьми;
- розроблення Програми розвитку здібностей та підтримки обдарувань;
- підготовка індивідуальних планів роботи з обдарованими дітьми;
- реалізація системи внутрішніх заходів з розвитку здібностей та підтримки обдарувань (олімпіади, турніри, конкурси, змагання, виставки тощо);
- підготовка та участь обдарованих дітей у заходах вищого рівня;
- розроблення й упровадження Положення про стимулювання педагогічних працівників за роботу з розвитку здібностей дітей;
- прийняття й упровадження Положення про відзначення учнів у ЗО.

3.9. Прозорість та інформаційна відкритість діяльності закладу освіти

Заклад освіти забезпечує змістовне наповнення та вчасне оновлення інформаційних ресурсів закладу:

- веб-сайту закладу освіти (Статут ЗО; ліцензії на провадження освітньої діяльності; структура та органи управління ЗО; кадровий склад ЗО згідно з ліцензійними умовами; освітні програми, що реалізуються в ЗО, та перелік освітніх компонентів, що передбачені відповідною освітньою програмою; територія

обслуговування, закріплена за ЗО його засновником; фактична кількість осіб, які навчаються у ЗО; мова освітнього процесу; наявність вакантних посад; матеріально-технічне забезпечення ЗО (згідно з ліцензійними умовами); результати моніторингу якості освіти; річний звіт про діяльність ЗО; правила прийому до ЗО; умови доступності ЗО для навчання осіб з ООП; перелік додаткових освітніх та інших послуг, їх вартість, порядок надання та оплати; правила поведінки в ЗО; положення про запобігання і протидію насильству та жорстокому поводженню з дітьми в ЗО; кошторис і фінансовий звіт про надходження та використання всіх отриманих коштів; інформація про перелік товарів, робіт і послуг, отриманих як благодійна допомога, із зазначенням їх вартості, а також про кошти, отримані з інших джерел, не заборонених законодавством);

- інформаційних стендів;
- сторінок у соціальних мережах (Фейсбук, Інстаграм тощо).

3.10. Застосування системи внутрішнього моніторингу для відстеження та коригування результатів освітньої діяльності

До складу системи внутрішнього моніторингу належать:

- система внутрішнього моніторингу якості освітньої діяльності та якості освіти;
- система самооцінювання якості педагогічної та управлінської діяльності;
- система оцінювання навчальних досягнень учнів.

Методи збору інформації:

Аналіз документів (плани роботи, звіти, протоколи засідань педагогічної ради, класні журнали тощо).

Опитування:

- анкетування учасників освітнього процесу (педагогів, учнів, батьків);
- інтерв'ю (з педагогічними працівниками, представниками учнівського самоврядування);
- фокус-групи (з батьками, учнями, представниками учнівського самоврядування, педагогами).

Моніторинг:

- навчальних досягнень учнів;
- педагогічної діяльності (спостереження за проведенням навчальних занять, позакласною роботою тощо);
- спостереження за освітнім середовищем (санітарно-гігієнічні умови, стан забезпечення навчальних приміщень, безпека спортивних та ігрових майданчиків, робота їдальні та буфету, вплив середовища на навчальну діяльність тощо).

Інструментарієм для збору інформації є:

- пам'ятки для аналізу документів (щодо системи оцінювання навчальних досягнень учнів; фінансування закладу освіти; кількісно-якісного складу педагогічних працівників тощо);
- анкети (для педагогів, учнів, батьків);
- бланки спостереження (за проведенням навчальних занять, позакласною роботою тощо).

4. СИСТЕМА ТА МЕХАНІЗМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

4.1. Дотримання академічної доброчесності педагогічними працівниками передбачає:

- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про методики і результати досліджень, джерела використаної інформації та власну педагогічну діяльність;
- контроль за дотриманням академічної доброчесності учнями;
- об'єктивне оцінювання результатів навчання.

4.2. Дотримання академічної доброчесності учнями передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);

– посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;

- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної діяльності і джерела інформації.

4.3. За порушення академічної доброчесності педагогічні працівники ЗЗСО можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- відмова в присвоєнні кваліфікаційної категорії;
- позбавлення присвоєної кваліфікаційної категорії;
- відмова в присвоєнні педагогічного звання;
- позбавлення присвоєного педагогічного звання;
- позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів чи займати визначені законом посади.

4.4. За порушення академічної доброчесності учнів можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- повторне проходження оцінювання (контрольна, практична, лабораторна роботи, тест, залік тощо);
- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми.

5. КРИТЕРІЇ, ПРАВИЛА І ПРОЦЕДУРИ ОЦІНЮВАННЯ УЧНІВ

Критерії, правила і процедури оцінювання учнів у ЗО визначаються на основі положень відповідних наказів Міністерства освіти і науки України щодо оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти.

5.1. У початковій школі відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 13.07.2021 № 813 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти» здійснюють формувальне та підсумкове (річне) оцінювання. У 1-2 класах

оцінювання навчальних досягнень учнів виражають вербальною оцінкою (оцінювальним судженням), у 3-4 класах використовується вербальна оцінка (*рівнева оцінка*).

5.2. Оцінювання навчальних досягнень учнів на рівні базової середньої освіти здійснюється відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 02.08.2024 року № 1093 «Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання» за 12-бальною шкалою.

Підсумкове оцінювання за семестр здійснюють за групами результатів.

Для оцінювання рівня досягнення обов'язкових результатів за семестр учитель може: провести комплексну підсумкову роботу за всіма групами результатів або провести окремі підсумкові роботи для кожної групи результатів.

Підсумкові роботи можуть забезпечувати охоплення одного, декількох або всіх груп результатів навчання. Кількість підсумкових робіт, час їх проведення учителі визначають самостійно.

Частотність та процедури проведення оцінювання, а також види діяльності, результати яких підлягають оцінюванню, визначають педагогічні працівники.

За потреби здійснюється тематичне оцінювання. Результати тематичного оцінювання можуть бути використані для коригування освітнього процесу.

Річну оцінку виставляють на підставі загальних оцінок за I та II семестри або скоригованих семестрових оцінок. Річна оцінка не обов'язково є середнім арифметичним оцінок за I та II семестри. Для визначення річної оцінки слід враховувати динаміку особистих досягнень учня протягом року.

5.3. Оцінювання навчальних досягнень учнів старшої профільної школи здійснюється за 12-бальною системою (шкалою) (відповідно до наказів Міністерства освіти і науки України від 13.04.2011 № 329 «Про затвердження Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти») та від 21.08.2013 № 1222 «Про затвердження орієнтовних вимог оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти».

Обов'язковому оцінюванню підлягають навчальні досягнення учнів з предметів інваріантної складової навчального плану закладу.

Складниками системи підсумкового оцінювання навчальних досягнень учнів старшої профільної школи є:

- тематичне оцінювання. Враховуються всі види навчальної діяльності, які оцінювались протягом вивчення відповідної теми. Окрема атестації, за звичай, не проводиться;

- семестрове оцінювання. Здійснюється на підставі тематичних оцінок, також має враховуватись динаміка особистих навчальних досягнень учня з предмета протягом семестру, важливість теми, тривалість її вивчення, складність змісту тощо;

- річне оцінювання. Здійснюється на підставі семестрових або скоригованих семестрових оцінок і не обов'язково є їхнім середнім арифметичним.

5.4. Державна підсумкова атестація осіб, які здобувають загальну середню освіту в ЗО, відбувається відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України

від 07.12.2018 № 1369 «Про затвердження Порядку проведення державної підсумкової атестації» (із змінами).

6. КРИТЕРІЇ, ПРАВИЛА І ПРОЦЕДУРИ ОЦІНЮВАННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ

Критерії, правила і процедури оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників ЗО визначаються на основі положень наказу Міністерства освіти і науки України від 09.01.2019 № 17 «Про затвердження Порядку проведення інституційного аудиту закладів загальної середньої освіти».

Індикатори оцінювання та методи збору інформації для оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників визначаються на основі додатку 1 до Порядку проведення інституційного аудиту закладів загальної середньої освіти (Додаток 1).

6.1. Вимога 1. Ефективність планування педагогічними працівниками своєї діяльності, використання сучасних освітніх підходів до організації освітнього процесу з метою формування ключових компетентностей учнів.

Критерії оцінювання:

1.1. Педагогічні працівники планують свою діяльність, аналізують її результативність.

1.2. Педагогічні працівники застосовують освітні технології, спрямовані на формування в учнів ключових компетентностей та умінь, спільних для всіх компетентностей.

1.3. Педагогічні працівники беруть участь у формуванні та реалізації індивідуальної освітньої траєкторії учнів (у разі потреби).

1.4. Педагогічні працівники створюють та/або використовують освітні ресурси (електронні презентації, відеоматеріали, методичні розробки, веб-сайти, блоги тощо).

1.5. Педагогічні працівники сприяють формуванню суспільних цінностей в учнів у процесі їх навчання, виховання та розвитку.

1.6. Педагогічні працівники використовують інформаційно-комунікаційні (цифрові) технології в освітньому процесі.

6.2. Вимога 2. Постійне підвищення професійного рівня і педагогічної майстерності педагогічних працівників.

Критерії оцінювання:

2.1. Педагогічні працівники забезпечують власний професійний розвиток і підвищення кваліфікації, у тому числі щодо методик роботи з дітьми з особливими освітніми потребами.

2.2. Педагогічні працівники здійснюють інноваційну освітню діяльність, беруть участь у освітніх проєктах, залучаються до роботи як освітні експерти.

6.3. Вимога 3. Налагодження співпраці з учнями, їх батьками, працівниками закладу освіти.

Критерії оцінювання:

3.1. Педагогічні працівники діють на засадах педагогіки партнерства.

3.2. Педагогічні працівники співпрацюють з батьками учнів з питань організації освітнього процесу, забезпечують постійний зворотній зв'язок.

3.3. У закладі освіти існує практика педагогічного наставництва, взаємонавчання та інших форм професійної співпраці.

6.4. Вимога 4. Організація педагогічної діяльності на засадах академічної доброчесності.

Критерії оцінювання:

4.1. Педагогічні працівники під час провадження педагогічної та наукової (творчої) діяльності дотримуються академічної доброчесності.

4.2. Педагогічні працівники сприяють дотриманню академічної доброчесності учнями.

7. КРИТЕРІЇ, ПРАВИЛА І ПРОЦЕДУРИ ОЦІНЮВАННЯ УПРАВЛІНСЬКИХ ПРОЦЕСІВ ЗАКЛАДУ ОСВІТИ

Критерії, правила і процедури оцінювання управлінських процесів закладу освіти визначаються на основі положень наказу Міністерства освіти і науки України від 09.01.2019 № 17 «Про затвердження Порядку проведення інституційного аудиту закладів загальної середньої освіти».

Індикатори оцінювання та методи збору інформації для оцінювання управлінських процесів закладу визначаються на основі додатку 1 до Порядку проведення інституційного аудиту закладів загальної середньої освіти (Додаток 1).

7.1. Вимога 1. Наявність стратегії розвитку та системи планування діяльності закладу, моніторинг виконання поставлених завдань.

Критерії оцінювання:

1.1. У закладі освіти затверджено стратегію його розвитку, спрямовану на підвищення якості освітньої діяльності.

1.2. У закладі освіти річне планування роботи і відстеження його результативності здійснюються відповідно до стратегії розвитку закладу освіти.

1.3. У закладі освіти здійснюється самооцінювання якості освітньої діяльності на основі політики і процедур забезпечення якості освіти.

1.4. У закладі освіти здійснюється планування та реалізація заходів для розвитку закладу освіти, його матеріально-технічної бази.

7.2. Вимога 2. Формування відносин довіри, прозорості, дотримання етичних норм.

Критерії оцінювання:

2.1. Керівник закладу освіти, його заступники сприяють створенню психологічно комфортного середовища, яке забезпечує конструктивну взаємодію учнів, їх батьків, педагогічних та інших працівників закладу освіти та взаємну довіру.

2.2. Заклад освіти оприлюднює інформацію про свою діяльність на відкритих загальнодоступних ресурсах.

7.3. Вимога 3. Ефективність кадрової політики та забезпечення можливостей для професійного розвитку педагогічних працівників.

Критерії оцінювання:

3.1. Керівник закладу освіти формує штат закладу, залучаючи кваліфікованих педагогічних та інших працівників відповідно до штатного розпису та освітньої програми.

3.2. У закладі освіти створено умови, які мотивують педагогічних працівників до підвищення якості освітньої діяльності, саморозвитку, здійснення інноваційної освітньої діяльності.

3.3. У закладі освіти створено умови, які сприяють підвищенню кваліфікації педагогічних працівників.

7.4. Вимога 4. Організація освітнього процесу на засадах людиноцентризму, прийняття управлінських рішень на основі конструктивної співпраці учасників освітнього процесу, взаємодія закладу освіти з місцевою громадою.

Критерії оцінювання:

4.1. У закладі освіти створюються умови для реалізації прав і обов'язків учасників освітнього процесу.

4.2. Управлінські рішення приймаються з урахуванням пропозицій учасників освітнього процесу.

4.3. У закладі освіти створено умови для розвитку громадського самоврядування.

4.4. У закладі освіти створено умови для виявлення громадської активності та ініціативи учасників освітнього процесу, їхньої участі в житті місцевої громади.

4.5. Організація освітнього процесу враховує вікові особливості учнів, відповідає їхнім освітнім потребам.

4.6. У закладі освіти створюються умови для реалізації індивідуальних освітніх траєкторій учнів.

7.5. Вимога 5. Формування та забезпечення реалізації політики академічної доброчесності.

Критерії оцінювання:

5.1. Заклад освіти впроваджує політику академічної доброчесності.

5.2. Керівник закладу освіти і його заступники сприяють формуванню в учасників освітнього процесу негативного ставлення до корупції.

8. МЕХАНІЗМИ САМООЦІНЮВАННЯ ОСВІТНІХ ТА УПРАВЛІНСЬКИХ ПРОЦЕСІВ ЗАКЛАДУ ОСВІТИ

Модель оцінювання освітніх і управлінських процесів ЗО

У закладі освіти здійснюється щорічне самооцінювання за окремими напрямками діяльності (освітнє середовище, система оцінювання учнів, педагогічна діяльність педагогічних працівників, управлінські процеси ЗО) та 1 раз на 5 років – комплексне самооцінювання (*щорічне комплексне самооцінювання; щорічне самооцінювання за освітніми рівнями чи філіями опорного закладу освіти*).

Крім того, у закладі здійснюється:

– щорічний контроль та моніторинг змісту та якості освіти й освітньої діяльності (тематичний, підсумковий, фронтальний, оперативний)

(з використанням під час планування контролю розроблених на річний цикл відповідних циклограм);

- атестація педагогічних працівників (відповідно до Положення про атестацію педагогічних працівників (наказ Міністерства освіти і науки України від 09.09.2022 №805 «Про затвердження Положення про атестацію педагогічних працівників»).

Етапи оцінювання освітніх і управлінських процесів

У ЗО оцінювання освітніх і управлінських процесів здійснюється впродовж таких етапів, як:

- підготовчий етап (ознайомлення з нормативно-правовими актами, методикою самооцінювання ЗО);
- вивчення (моніторинг освітнього та управлінського процесів ЗО та аналіз результатів моніторингу);
- оцінювання (визначення рівня якості освітньої діяльності ЗО);
- звітування (аналіз стану та визначення шляхів удосконалення освітньої діяльності ЗО);
- планування (визначення заходів для вдосконалення якості освітньої діяльності ЗО).

Алгоритм самооцінювання освітніх і управлінських процесів ЗО та ВСЗЯО

Самооцінювання освітніх і управлінських процесів та ВСЗЯО в ЗО здійснюється за таким алгоритмом:

- ознайомлення колективу ЗО з критеріями та індикаторами оцінювання освітніх і управлінських процесів ЗО та ВСЗЯО (Додаток 1). Орієнтовними рівнями якості освітніх та управлінських процесів для самооцінювання ЗО (Додаток 2);
- формування робочої групи з питання самооцінювання освітніх і управлінських процесів ЗО та ВСЗЯО, розподіл обов'язків між ними;
- налагодження процесу отримання членами робочої групи інформації для самооцінювання освітніх і управлінських процесів ЗО та ВСЗЯО за індикаторами;
- проведення (на основі співставлення отриманої інформації з вербальним шаблоном) фокус-групового інтерв'ю з членами робочої групи з питання самооцінювання за індикаторами освітніх і управлінських процесів ЗО та ВСЗЯО;
- здійснення операцій щодо самооцінювання напрямів і вимог до освітніх і управлінських процесів ЗО, заповнення Матриці самооцінювання освітніх і управлінських процесів ЗО (Додаток 3);
- підготовки звіту, обговорення та схвалення на педраді, видання наказу, оприлюднення інформації щодо результатів самооцінювання освітніх і управлінських процесів ЗО та ВСЗЯО;
- унесення необхідних корективів в стратегію розвитку, річний план, освітню програму ЗО тощо.

Рівні оцінювання індикаторів/критеріїв/вимог/напрямів

Рівнями оцінювання індикаторів/критеріїв/вимог/напрямів є:

- високий рівень (відповідає нормі) – 4 б.;
- достатній рівень (наближено до норми) – 3 б.;

- рівень, що вимагає покращення (часткою відповідає нормі) – 2 б.;
- низький рівень (не відповідає нормі) – 1 б.

Формула визначення рівнів оцінювання освітніх і управлінських процесів

Для визначення рівнів оцінювання освітніх і управлінських процесів ЗО використовується формула:

$$p = \frac{p_1 + p_2 + \dots + p_n}{n},$$

де: p – середньоарифметична оцінка критерію/вимоги/напряму;

p_i – бал індикатора/критерію/вимоги;

n – кількість: індикаторів у критерії, критеріїв у вимозі, вимог у напрямі.

Шкала визначення рівнів оцінювання освітніх і управлінських процесів

Для визначення рівнів оцінювання освітніх і управлінських процесів ЗО використовується шкала (див. нижче), за допомогою якої на основі середньоарифметичної оцінки p визначається діапазон, а отже, і рівень оцінювання критерію/вимоги/напряму.

1.0 – 1.65	1.66 – 2.65	2.66 – 3.60	3.61 – 4.0
низький рівень	рівень, що вимагає покращення	достатній рівень	високий рівень

Документація, отримана в процесі самооцінювання освітніх і управлінських процесів ЗО

У процесі самооцінювання освітніх і управлінських процесів у ЗО напрацьовуються такі документи:

- наказ щодо створення робочої групи з питання самооцінювання освітніх і управлінських процесів ЗО та розподілу обов'язків між членами групи;
- аналітичні довідки членів робочої групи з матеріалами самооцінювання освітніх і управлінських процесів ЗО та ВСЗЯО;
- анкети для педагогічних працівників, учнів, батьків, узагальнені результати анкетування;
- протоколи засідання робочої групи з питання самооцінювання освітніх і управлінських процесів ЗО;
- опрацьована таблиця Орієнтовних рівнів якості освітніх та управлінських процесів для самооцінювання ЗО (Додаток 2);
- заповнена Матриця самооцінювання освітніх і управлінських процесів ЗО та ВСЗЯО (Додаток 3);
- звіт, рішення педагогічної ради, наказ про результати самооцінювання освітніх і управлінських процесів ЗО, скориговані стратегія розвитку, плани роботи ЗО тощо.

Додаток 1

(Додаток 1 до Порядку проведення інституційного аудиту закладів ЗСО, затвердженого наказом МОН України від 09.01.2019 № 17)

КРИТЕРІЇ ТА ІНДИКАТОРИ
оцінювання освітніх і управлінських процесів та внутрішньої системи
забезпечення якості освіти закладу освіти

Напрямок оцінювання	Вимога правил організації освітніх і управлінських процесів закладу освіти та внутрішньої системи забезпечення якості освіти	Критерії оцінювання	Індикатори оцінювання	Методи збору інформації
1. Освітнє середовище закладу освіти	1.1. Забезпечення здорових, безпечних і комфортних умов навчання та праці	1.1.1. Приспосабована територія закладу освіти і приміщення забезпечені та комфортні для навчання та праці	1.1.1.1. Обладштування території закладу та приміщень + безпечними	1.1.1.1. Спостереження, опитування
			1.1.1.2. У закладі освіти забезпечується безпечний та здоровий тепловий режим, освітлення, звукоізоляція приміщень, обладштування та утримання рушіїв докриттями підлогового покриття	1.1.1.2. Спостереження, опитування
			1.1.1.3. У закладі освіти забезпечується оптимальне використання приміщень і комплексування їх згідно з урахуванням кількості учнів іх особливих освітніх потреб площі приміщень	1.1.1.3. Вивчення документів, спостереження, опитування
			1.1.1.4. У закладі освіти	1.1.1.4.

ОРІЄНТОВАНІ РІВНІ ОЦІНЮВАННЯ
ЗО щодо дотримання вимог організації освітніх і управлінських процесів та
внутрішньої системи забезпечення якості освіти ЗО

Рівні оцінювання якості освітньої діяльності закладу освіти			
Перший (високий) 4 б.	Другий (достатній) 3 б.	Третій (вимагає покращення) 2 б.	Четвертий (низький) 1 б.
Напрямок оцінювання 1. ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ ЗАКЛАДУ ОСВІТИ			
Вимога організації освітніх і управлінських процесів та внутрішньої системи забезпечення якості освіти ЗО			
1.1. Забезпечення здорових, безпечних і комфортних умов навчання та праці			
1.1.1. Територія та приміщення чисті, охайні, та доглянуті	1.1.1. Територія та приміщення чисті та охайні	1.1.1. На території закладу є нагромадження сміття, будівельного матеріалу, опалого листя тощо	1.1.1. Територія закладу та/або приміщення – занедбані та небезпечні для учасників освітнього процесу. На території наявні колючі кущі, дерева, рослини, гриби з отруйними властивостями
–	Щоденно здійснюється огляд території щодо її безпечності для учасників освітнього процесу	Огляд території щодо її безпечності для учасників освітнього процесу здійснюється періодично	Огляд території щодо її безпечності для організації освітнього процесу не здійснюється
Уся територія ділянки закладу освітлюється у вечірній та нічний час	Територія ділянки закладу освітлюється у вечірній та нічний час	Територія ділянки закладу частково освітлюється (наприклад, біля входу) у вечірній та нічний час	Територія не освітлюється у вечірній і нічний час
Територія закладу недоступна для несанкціонованого заїзду транспорту та доступу сторонніх осіб. Унеможливлено доступ сторонніх осіб до приміщень ЗО	Територія закладу недоступна для несанкціонованого заїзду транспорту. Приміщення закладу освіти недоступні для сторонніх осіб	Територія доступна для сторонніх осіб і несанкціонованого заїзду транспорту та/або приміщення закладу освіти недоступні для сторонніх осіб	Територія не огорожена або значна частина огорожі відсутня. Приміщення закладу доступне для доступу сторонніх осіб

МАТРИЦЯ САМООЦІНЮВАННЯ освітнього й управлінського процесів та ВСЗЯО ЗО

Критерії самооцінювання	Проблемні аспекти освітнього й управлінського процесів та внутрішньої системи забезпечення якості освіти ЗО	Рівні самооцінювання
Напрямок оцінювання 1. ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ ЗАКЛАДУ ОСВІТИ		
Вимога 1.1. Забезпечення комфортних і безпечних умов навчання та праці		
1.1.1. Приміщення і територія ЗО є безпечними та комфортними для навчання та праці		
1.1.2. ЗО забезпечений навчальними та іншими приміщеннями з відповідним обладнанням, що необхідні для реалізації освітньої програми		
1.1.3. Учні та працівники ЗО обізнані з вимогами охорони праці, безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки, правилами поведінки в умовах надзвичайних ситуацій і дотримуються їх		
1.1.4. Працівники обізнані з правилами поведінки в разі нещасного випадку з учнями та працівниками ЗО чи раптового погіршення їх стану здоров'я і вживають необхідних заходів у таких ситуаціях		
1.1.5. У ЗО створюються умови для харчування учнів і працівників	*	
1.1.6. У ЗО створюються умови для безпечного використання мережі Інтернет, в учасників освітнього процесу формуються навички безпечної поведінки в Інтернеті		
1.1.7. У ЗО застосовуються підходи для адаптації та інтеграції учнів до освітнього процесу, професійної адаптації працівників		
У цілому за вимогою 1.1		